

BUSINESS

Čista energija. *Evropska komisija* je izdvojila 1,5 mlrd E za gradnju vetrenjača na moru i skladištenje CO₂, kako bi podstakla razvoj evropske ekonomije i smanjila emisiju gasova koji izaziva efekat staklene bašte. "Ovom odlukom Evropska komisija je postavila temelje za razvoj dve ključne održive tehnologije, suštinske u borbi protiv klimatskih promena", izjavio je evropski komesar za energetiku *Andris Piebalgs* i dodao da će ova odluka takođe podstaći razvoj privrede i zapošljavanje. Za realizaciju projekata skladištenja CO₂ u Britaniji, Nemačkoj, Italiji, Holandiji, Poljskoj i Španiji biće potrošeno 1 mlrd E, a ostatak novca će biti uložen u gradnju vetrenjača na moru koje će proizvoditi struju. EU očekuje da će se u finansiranje ovih projekata uključiti i njene članice pojedinačno, kao i privatni sektor.

Odlično vreme za traženje novog posla. Svi oni koji planiraju da potragu za novim radnim mestom odlože za periode nakon praznika, trebalo bi da znaju da stručnjaci i menadžeri za ljudske resurse u mnogim kompanijama smatraju da je upravo period praznika odlično vreme za ovu aktivnost. Iako skoro svaka industrija ima sopstveno vreme predviđeno za angažovanje novih kadrova, postoje periodi u toku godine na koje bi trebalo da se obrati posebna pažnja. "Kompanije više zapošljavaju u januaru nego u decembru, mada ukoliko želite da uđete u ovaj proces trebalo bi mnogo ranije da krenete sa potragom", kaže *Rob Saam* stariji potpredsednik u kompaniji *Lee Hecht Harrison*. Stručnjaci smatraju da u periodu praznika mnoge kompanije imaju vremena da se posvete regrutovanju, a sa druge strane mnogo je manje kandidata jer su ljudi obuzeti praznicima i nisu okupirani traženjem novog posla.

Povraćaj PDV iz inostranstva. Već nekoliko godina na tržištu Srbije posluje firma *Cash back IMO d.o.o.* koja je specijalizovana za usluge povraćaja PDV iz inostranstva - firmama iz Srbije. Za sada je refundacija poreza na dodatu vrednost moguća iz Austrije, Belgije, Danske, Finske, Francuske, Irske, Islanda, Luksemburga, Malte, Monaka, Holandije, Norveške, Slovačke, Švedske, Velike Britanije i Kanade.

Ekonomski oporavak Kine. Kina je počela da pokazuje znake izlaska iz krize prvenstveno zahvaljujući rastu industrijske proizvodnje i povećanjem izvoza. Pad izvoza u novembru je ove godine bio najmanji do sada i iznosio je samo 1.2%, u poređenju sa istim periodom prošle godine. Uvoz je porastao za 26.7% u odnosu na novembar prošle godine, smanjujući time trgovinski deficit sa \$24 mlrd koliko je bio u oktobru na \$19.9 mlrd koliko iznosi sada.

Prvi broj je izašao 4. juna 2004.

COMMUNICATIONS

Top Brendovi 2009. Iako je ovo bila teška godina, kompanije koje su se našle na *Interbrand* listi najboljih globalnih brendova u 2009. godini uspele su da prebrode krizu. Na prvom mestu liste je *Coca Cola*, slede *IBM*, *Microsoft*, *GE*, *Nokia*, *McDonalds*, *Google*, *Toyota*, *Intel* i *Disney*. U svetu brendova, poverenje je kvalitet koji se najlakše gubi, kažu eksperti. Istraživanje koje je sprovedla kompanija *Edelman* pokazuje da sve veći broj potrošača nema poverenja ne samo u "očigledne krivce" - banke, već i biznis u globalu. Vreme kada su potrošači pasivno upijali TV reklame i oglase u novinama je završeno. Ljudi danas aktivno istražuju o proizvodima koje žele da kupe pa su stoga kompanije primorane da promene marketinški pristup i najveći fokus usmere na obnovu kredibiliteta, ističu stručnjaci.

Izložba protiv piraterije. U izuzetnom predbožničnom ambijentu, Hrvatska gospodarska komora je obeležila praznike izložbom *Infraredesign dr sc. Ivane Žiljak*. Svojom inovacijom mlada dizajnerka je ponudila originalno rešenje za zaštitu velikog broja proizvoda protiv falsifikatora i kradljivaca robnih marki.

BBC otvara arhivu. Udruživanjem *BBC* i *Britanske biblioteke*, zajednička bogata arhiva biće dostupna široj javnosti. BBC arhiva je jedna od najvećih na svetu i obuhvata gotovo milion sati TV i radio programa, 6 miliona fotografija i više od pola miliona dokumenata i zapisa. Britanska biblioteka poseduje više od 150 miliona knjiga, časopisa, novina, fotografija i zvučnih zapisa.

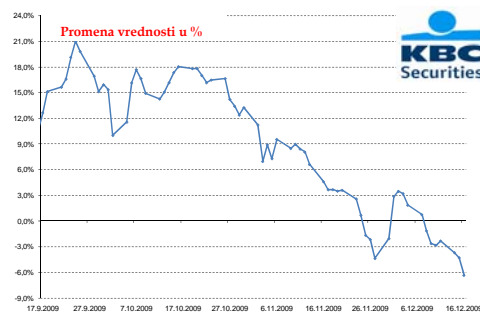
Tiger Woods gubi sponzorske ugovore.

Accenture PLC, konsultantska kompanija čija se marketinška kampanja zasnivala na ličnosti *Tigera Woods* odlučila je da okonča šest godina dugu saradnju sa njim. U saopštenju kompanije stoji da je saradnja u proteklih šest godina bila izuzetno unosna, ali da su detaljnom analizom i razmatranjem minulih događaja u vezi sa ljubavnim aferama igrača došli do zaključka da *Woods* više ne predstavlja pravu osobu sa kojom bi se kompanija mogla poistovetiti u budućim marketing kampanjama. Njihova odluka je pokrenula lavinu, te se neposredno zatim oglasio i *Gillette*, sa izjavom da razmatra povlačenje štampanih i elektronskih reklama sa *Woodson*. Predstavnici *AT&T SAD*, najveće telefonske kompanije u SAD su izjavili da su u toku procene njihove buduće saradnje sa čuvenim golf igračem, dok je *Procter & Gamble* istakao da planira povlačenje sportiste iz svojih reklama.

BC Portfolio

Trenutna vrednost akcija beleži pad u odnosu na prošlu nedelju, pa je sada 6,35% .

Naziv akcije	Vrednost 26. 08. 2009.	Vrednost 16. 12. 2009.
Energoprojekt Hldg	92.700,00	82.400,00
Soja Protein	92.565,00	85.085,00
Tigar	93.086,00	66.708,00
Metalac	95.120,00	98.000,00
Aik Banka	93.388,00	92.944,00
Komercijalna Banka	107.400,00	80.982,00
Imlek	92.616,00	102.612,00
Metals Banka	88.200,00	93.814,00
Univerzal Banka	85.800,00	73.733,00
Veterinarski zavod	92.853,00	98.154,00
Ukupna vrednost	933.728,00	874.432,00

EUkratko

Ruši se EU parlament. Iako je izgradnja Evropskog parlamenta u Strazburu koštala 38 mil E, načinjeni su mnogi propusti - otkriven je povećan stepen azbesta, pronađena je bakterija *legionela* u vodovodu a u poslednjih 18 meseci odlomili su se delovi plafona težine oko 10 tona.

Zajam za Ukrajinu. Ukrajina je od MMF dobila zajam vredan \$2 mlrd koji će iskoristiti da plati ruski gas. Tako bi Ukrajina izbegla da se ponovi kriza u vezi sa snabdevanjem gasa od prošle godine.

Preveliki pritisak na radnom mestu uzrok je i okidač mnogih oboljenja. Stres na poslu povećava rizik od moždanog i srčanog udara, narušava mentalno zdravlje i skraćuje život. Prema

rečima stručnjaka, štetan uticaj hroničnog stresa je moguće smanjiti vežbanjem, dovoljnom količinom sna i pravilnom ishranom. Kraj godine je za mnoge menadžere stresan period. Svrnjivanje rezultata, tenzija da se zadaci realizuju do završetka godine, plaćanje računa, rokovi, rokovi, rokovi... BC Bilten vam predlaže kako da te aktivnosti sprovedete uz manje stresa i uzbuđenja.

Imajući u vidu probleme koje stres ostavlja po zdravlje, prevencija je neophodna. Stručnjaci preporučuju različite metode opuštanja čiji je osnovni cilj da smanje bol i napetost u mišićima. Najčešće i najjednostavnije tehnike su: duboko disanje, progresivno opuštanje mišića odnosno opuštanje kroz kombinaciju snažnog stezanja i opuštanja mišića. Ove vežbe možete praktikovati bilo kada i bilo gde, a pri tom vam neće oduzeti više od nekoliko minuta dnevno.

Duboko disanje.

Duboko disanje služi za redukciju napetosti, strahova, neprijatnih osećaja poput lupanja i ubrzanog rada srca, pritiska u grudima, drhtanja, neprijatnosti u stomaku i sl. Izvodi se na sledeći način: Vazduh udahnite polako kroz nos, usta su zatvorena. Skoncentrišite se na to kako vazduh polako ulazi u telo i ispunjava pluća. Vazduh treba udahnuti dovoljno da se oseti početna napetost u plućima, vodite računa da pluća ne ispunite vazduhom toliko da to postane neprijatan osećaj. Zadržite dah 5 sekundi. Nakon toga polako počnite da ispuštate vazduh kroz usta brojeći do 10.

Progresivno opuštanje mišića.

Progresivno opuštanje mišića je vrlo efikasna tehnika oslobađanja od stresa, napetosti i anksioznosti a temelji se na naizmeničnom opuštanju i napreznju određenih grupa mišića. Način na koji se ova vežba izvodi je sledeći: Dišite duboko nekoliko minuta, a zatim zategnite mišiće u stopalima što je čvršće moguće. Zadržite tako nekoliko sekundi, a onda ih opustite. Uradite to isto i sa mišićima butina. Ponavljajte ovu proceduru zatezanja-opuštanja mišića i to uz celo telo sve do vrata i mišića lica. Kada završite trebalo bi da osećate kako vam je celo telo opušteno.

Efekte opuštanja.

Dr. Benson sa Harvard univerziteta je u knjizi Efekte opuštanja razvio tehniku pomoću koje je nastojao da neutralizuje štetne posledice stresa. Izaberite reč, kratku frazu ili neku vašu mantru na koju ćete se usrediti. Sedite mirno u udobnom položaju i zatvorite oči. Opustite mišiće, napredujući od stopala preko listova, stomaka, ramena, vrata i glave. Dišite polako i prirodno. Dok izdišete izgovarajte u sebi reč na koju ste se usredili. Nastavite to da radite petnaestak minuta. Svakodnevno praktikovanje ove metode pomoći će vam da se u velikoj meri rešite stresa modernog života.

BELA KNJIGA 09 - U ovom broju BC Biltena preporuke Saveta stranih investitora u okviru segmenta o Radu.

Razvoj ljudskog kapitala je jedan od najvažnijih zadataka, koji ima veoma veliki uticaj na napredak zemlje, i njemu bi zbog toga trebalo da budu posvećene sve zainteresovane strane. U današnje vreme, kvalitet i struktura radne snage na nekom tržištu mogu biti presudni na odluku neke kompanije da investira u toj državi.

- Papirologija koja se odnosi na zaposlenje trebalo bi da bude pojednostavljena uvođenjem elektronske dostave dokumenata i elektronskim baza podataka i primenom pravila elektronskih potpisa. S tim u vezi, stav 5 Člana 122. zakona trebalo bi izbrisati.
- Verujemo da je neophodno dodatno smanjenje troškova radne snage da bi se povećala stopa zaposlenosti i smanjio takozvani "rad na crno". Ovo može da se postigne ili kroz dalje umanjene stope poreza na prihode i iznos prihoda koji je oduzet od oporezivanja, ili smanjenjem socijalnih doprinosa.
- Predlažemo da naknada zarade za vreme odsustva usled bolovanja, državnih praznika, godišnjeg odmora, plaćenog odsustva bude dugovana u iznosu osnovne zarade uvećane po osnovu minulog rada.
- U slučaju nedostatka znanja i sposobnosti zaposlenog, ne bi trebalo da postoji obaveza da se oformi komisija već bi poslodavac trebalo da bude u mogućnosti da utvrdi razlog za otkaz na neki drugi odgovarajući način. Otkazni rok ne bi trebalo da bude duži od 15 dana.

Vakcine za građane, vakcine za kurs dinara... Sveopšte vakcinisanje je počelo. Kažu da i to utiče na smanjenje stresa :-).

Vaš Bovan tim

Nisam pod stresom. Ako si životno pod stresom, činiš nešto pogrešno. Pa, popravi to. Jose Mourinho

KONFERENCIJE, SEMINARI :

- 20.12.09. - Novogodišnji koktel Bel Medic, Bel Medic, Beograd
- 21.12.09. - Novogodišnji koktel Coface Serbia, Lounge Bar Noir, Beograd
- 21.-22.12.09. - Finansije za ne-finansijske menadžere, Mentor plus Trening Centar d.o.o, Beograd
- 22.12.09. - Novogodišnji program za najmlađe Beograđane, Dečiji kulturni centar, Beograd
- 26.12.09. - Dodela nagrada najuspešnijim igračima i novogodišnji prijem kompanije Mozzart, Time Out, Beograd

Urednik: Ana B. Bovan
Za vas pišu i: M. Barać Stojanović, M. Djordjević, D. Tasić, D. Gligorin, S. Jovanović, I. Pavlović, N. Milošević, L. Grubić, B. Kunić i J. Aćimović
Grafički dizajn: A. Nikolić

Prijava i reklamiranje: bc.bilten@bovan.eu
Adresa redakcije: Žorža Klemansoa 13, 106013 Beograd, Srbija
posetite www.bovan.eu
T: 011 3036 134, F: 011 3284 380

Prijatelji BC Biltena:

Bovan Consulting
BUSINESS & STRATEGY COUNSEL